

Vesihuoltolaitoksen taksan tarkastus

Kunnanhallitus 11.08.2025 § 174

Valmistelija

Tekninen johtaja Mikko Luostarinen, Kermanrannantie 7, 79700 Heinävesi, puh. 040 355 6320, email: mikko.luostarinen@heinavesi.fi

Vesihuoltolain 18 § mukaan vesihuollosta perittävien maksujen tulee olla sellaiset, että niillä voidaan kattaa pitkällä aikavälillä vesihuoltolaitoksen kustannukset ja tarpeelliset investoinnit. Vesihuoltolain 19 § mukaan vesihuollosta tulee periä käyttömaksua sekä tarpeen mukaan liittymismaksuja ja vesihuollon perusmaksuja. Heinäveden kunnan vesihuoltolaitoksen taloudellinen tilanne on ollut ja tulee jatkumaan pitkällä aikavälillä haastavana. Vesihuoltolaitoksen toiminta on tilinpäätöksen 2024 perusteella huomattavan tappiollista, eivätkä perittävät maksut kata toiminnasta aiheutuvia käyttökuluja ja laitosten investointien suunniteltuja poistoja. Vesihuoltolaitoksen toiminta on pitkällä aikavälillä taloudellisesti kestänyt ja vesihuoltolain vastaista. Tilinpäätöstietojen 2024 mukaan laitosten (vesi- ja viemäri) yhdistetty tulos oli 259 662,65 € negatiivinen.

Vesihuoltolaitoksen talouden tervehdyttämiseksi on välttämätöntä tarkastella vesihuollon taksaa ja maksuperusteita niin, että laitos pystyy tuottamaan ja toimittamaan talousveden sekä käsittelemään vastaanotetun jäteveden perittävillä käyttömaksuilla ja lisäksi tuottamaan kohtuullisen toimintakatteen laitosten ja verkoston saneeraustarpeiden ja investointien poistojen kattamiseksi. Vesihuoltolaitoksen talouden tasapinnoittamista tulee toteuttaa pitkällä aikavälillä, huomioiden investointitarpeet ja niiden aiheuttamien poistojen kehitys.

Tekninen toimi on tarkastellut Heinäveden vesihuoltolaitoksen taksaa ja vertaillut sen tasoa alueen muiden kuntien laitosten taksoihin. Yleisesti huomioitavaa on, että taksoissa on paljon vaihtelua, johtuen laitosten toimintaympäristöistä ja laitosten toimintakuluista sekä niiden vaatimista investoinneista, eivätkä taksat suoraan ole vertailukelpoisia keskenään. Yleisesti tarkasteltuna Heinäveden vesihuoltolaitoksen yhdistetty taksa vastaa alueen yleistä keskitasoa, veden ja jäteveden hinta on hieman keskitasoa korkeampi, mutta perusmaksut erityisesti kirkonkylän osalta ovat erittäin edulliset.

Tekninen toimi esittää, että vesihuoltolaitoksen talouden tervehdyttämiseksi toteutetaan vesi- ja viemäri liittymien perusmaksujen tarkastus kirkonkylän toiminta-alueella niin, että perusmaksut vastaavat vesihuoltolaitoksen muiden toiminta-alueiden perusmaksuja. Vesihuoltolaitoksen taloudellista kantokykyä tulee tarkastella kokonaisuutena, eikä toiminta-aluekohtaisin maksuin. Perusmaksuja on taksan mukaan tarkastettu viimeksi v. 2016 ja kirkonkylän perusmaksut ovat 60 % muita laitoksen toiminta-alueita edullisemmat. Perusmaksun tarkastamisella arvioidaan laskennallisesti olevan n. 82 000 € positiivinen vaikutus laitoksen talouteen vuosittain.

Lisäksi esitetään 10 % yleiskorotusta vesi- ja jäteveden kulutusmaksuihin sekä sakokaivolietteen vastaanottomaksuun tasapuolisesti kaikkien toiminta-alueiden osalle. Taksan korotuksella arvioidaan laskennallisesti olevan n. 55 000 € positiivinen vaikutus laitoksen talouteen. Vesihuoltolaitoksen toimintaa tulee lisäksi pyrkiä tehostamaan laitosten käyttökuluja kriittisesti tarkastelemalla.

Esitettyjen korotusten jälkeen vesihuoltolaitoksen taksa on alueen muiden laitosten taksaan nähden Tuusniemen kanssa samaa tasoa ja suurempien kuntien osalta n. 10 % Leppävirran ja 15 % Liperin taksoa kalliimpi.

Vesihuoltolaitoksen talouden kantokykyä ja hinnankorotusten vaikutusta seurataan talouden raportoinnin syklissä ja toteutetaan mahdollisesti tarvittavia lisätoimenpiteitä, kunnes vesihuoltolain 18 § mukainen tila on laitoksen talouden osalta saavutettu.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle Heinäveden vesihuoltolaitoksen taksan tarkastusta seuraavasti: 1) kirkonkylän toiminta-alueen puhtaan talousveden ja jäteveden perusmaksut korotetaan kaikissa käyttöluokissa laitoksen muiden toiminta-alueiden tasolle, 2) puhtaan talousveden ja jäteveden perittäviä käyttö- ja vastaanottomaksuja korotetaan kaikkien toiminta-alueiden osalta 10 % voimassa olevaan taksaan nähden.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus. Tekninen johtaja Mikko Luostarinen oli kokouksessa kuultavana tämän asian osalta.

Valtuusto 18.08.2025 § 64
176/02.05.00.00/2025

Esityslistan oheismateriaalina vesihuoltolaitoksen kustannustarkastelu.

Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle Heinäveden vesihuoltolaitoksen taksan tarkastusta seuraavasti: 1) kirkonkylän toiminta-alueen puhtaan talousveden ja jäteveden perusmaksut korotetaan kaikissa käyttöluokissa laitoksen muiden toiminta-alueiden tasolle, 2) puhtaan talousveden ja jäteveden perittäviä käyttö- ja vastaanottomaksuja korotetaan kaikkien toiminta-alueiden osalta 10 % voimassa olevaan taksaan nähden.
Päätös	Valtuuston puheenjohtaja Ilkka Paatero teki seuraavan muutosesityksen: Valtuusto päättää Heinäveden vesihuoltolaitoksen taksan tarkastusta seuraavasti: Puhtaan talousveden ja jäteveden perittäviä käyttö- ja vastaanottomaksuja sekä perusmaksuja kaikissa käyttöluokissa korotetaan kaikkien toiminta-alueiden osalta 15 % voimassa olevaan taksaan nähden. Valtuusto yksimielisesti hyväksyi Ilkka Paateron esityksen.